

**Uchwała Nr SO.2.4012.196.2025**  
**Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu**  
**z dnia 25 kwietnia 2025 r.**

**w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Zduny za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.**

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 roku w składzie:

Przewodnicząca: Małgorzata Łuczak,

Członkowie: Barbara Dymkowska,  
Agnieszka Ząbczyńska,

działając na podstawie przepisów art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Zdun sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego Gminy Zduny

**opinię pozytywną z uwagą w pkt I.3.**

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Zduny w roku 2024 wraz z informacją o stanie mienia Gminy, przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2025 r. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2024 rok, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej wraz z ich zmianami oraz z przedłożonymi sprawozdaniami budżetowymi o symbolu Rb.

I.1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. W części opisowej Burmistrz wskazał na dokonane zmiany w budżecie w trakcie roku, wskazał źródła zrealizowanych dochodów oraz określił rzeczowe wykorzystanie wydatków. W odniesieniu do dochodów Burmistrz przedstawił między innymi ich strukturę, ich realizację na przestrzeni lat 2020-2024 oraz wskazał na poziom należności, w tym zaległości, przedstawił skutki udzielonych ulg i zwolnień w podatkach. W tej części sprawozdania wskazano także na podejmowane działania w celu wyegzekwowania należności. W odniesieniu do wydatków przedstawiono ich rzeczowe wykorzystanie w podziale na wydatki bieżące, w tym: wynagrodzenia i składki od nich naliczane, wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek budżetowych, świadczenia na rzecz osób fizycznych, wydatki na obsługę długu, udzielone dotacje z budżetu oraz wydatki majątkowe, w tym realizacja wydatków inwestycyjnych. W sprawozdaniu wskazano także m.in. na: wynik budżetu, przychody i rozchody, zobowiązania i zadłużenie Gminy, realizację wydatków w ramach funduszu sołeckiego.

W części tabelarycznej przedstawiono m.in.: dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań

zleconych ustawami, wydatki na dotacje udzielone z budżetu, realizację planu finansowego środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID -19 oraz z Funduszu Pomocy.

2. W sprawozdaniu zawarto informacje o stopniu realizacji programów wieloletnich, wypełniając tym samym dyspozycje przepisu art. 269 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

3. W sprawozdaniu nie odniesiono się do zmian w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonanych w trakcie roku budżetowego. Zatem nie spełniony został wymóg określony przepisem art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. W związku z powyższym Skład Orzekający wnosi uwagę w tym zakresie.

4. Burmistrz poinformował w sprawozdaniu, że w 2024 roku samorządowe jednostki budżetowe Gminy Zduny, prowadzące działalność określoną w ustawie Prawo oświatowe, nie gromadziły dochodów na wydzielonych rachunkach bankowych.

5. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2024 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych o symbolu Rb wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

II.1. Z przedłożonego sprawozdania o wykonaniu budżetu wynika, że rok 2024 zamknięto nadwyżką w wysokości 4.141.180,93 zł, bowiem:

- dochody zrealizowano w wysokości 55.627.774,03 zł, co stanowi 97,18% wielkości planowanej, w tym:
  - dochody bieżące wykonano w wysokości 44.578.544,70 zł,
  - dochody majątkowe wykonano w wysokości 11.049.229,33 zł,
- wydatki zrealizowano w kwocie 51.486.593,10 zł, co stanowi 93,94% wielkości planowanej, w tym:
  - wydatki bieżące wykonano w kwocie 42.398.571,71 zł,
  - wydatki majątkowe wykonano w kwocie 9.088.021,39 zł,
- przychody zrealizowano w wysokości 2.158.628,80 zł, co stanowi 47,63% planu, z tego:
  - z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w kwocie 495.093,44 zł (17,19% planu),
  - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 1.440.409,66 zł (100,80% planu),
  - niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 223.125,70 zł (100,00% planu),
- rozchody zrealizowano w kwocie 6.137.008,48 zł, co stanowi 88,09% planu, w tym:
  - spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych w kwocie 6.137.008,48 zł (100,00% planu),
  - przelewy na rachunki lokat w kwocie 830.000,00 zł nie zostały wykonane.

Wykonane na dzień 31 grudnia 2024 roku wydatki bieżące były niższe od wykonanych dochodów bieżących, zatem spełniony został wymóg określony przepisem art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024.

2. Zadłużenie Gminy, wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosi 21.499.546,13 zł, co stanowi 38,65% wykonanych dochodów. Znajduje to odzwierciedlenie w sprawozdaniu Rb Z - „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” za IV kwartał 2024 r. Burmistrz poinformował w sprawozdaniu, że: „Gmina nie posiada na dzień 31.12.2024 r. żadnych udzielonych przez siebie poręczeń ani gwarancji”. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

3. Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych, jak i ze sprawozdania Burmistrza wynika, że należności na koniec 2024 r. wynoszą 6.247.004,97 zł, w tym zaległości stanowią kwotę 4.394.056,75 zł. W stosunku do roku 2023 nastąpił spadek zaległości o 1.738.676,40 zł. W sprawozdaniu wskazano na podejmowane działania mające na celu wyegzekwowanie istniejących zaległości. Skład Orzekający wskazuje na konieczność monitorowania oraz wprowadzania efektywnych działań, celem poprawy ściągальności zaległości w celu nie dopuszczenia do ich przedawnienia.

4. Ze sprawozdania Burmistrza, jak i ze sprawozdania Rb - 28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2024 rok, wynika, iż kwota zobowiązań niewymagalnych, wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 4.224.676,72 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

5. Skład Orzekający stwierdził, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą kar i odszkodowań wypłacanych na rzecz osób fizycznych oraz pozostałych odsetek. W sprawozdaniu Burmistrz nie odniósł się do poniesionych wydatków.

| Dział | Rozdział | Paragraf | Plan       | Wykonanie |
|-------|----------|----------|------------|-----------|
| 600   | 60016    | 4590     | 104.052,00 | 79.166,00 |
| 855   | 85501    | 4580     | 7.200,00   | 110,82    |
| 855   | 85502    | 4580     | 2.765,00   | 1.500,95  |

6. Analiza sprawozdania Rb - 28S za 2024 rok wykazała, iż wystąpiły przypadki, gdzie suma wydatków wykonanych (w danej podziałce klasyfikacji budżetowej) i zobowiązań niewymagalnych przekracza plan ustalony w budżecie. Wielkość tych przekroczeń (poza wydatkami na wynagrodzenia i pochodne) prezentuje poniższa tabela.

| Dział | Rozdział | Paragraf | Plan       | Wykonanie  | Zobowiązania | przekroczenie<br>(10-6) |
|-------|----------|----------|------------|------------|--------------|-------------------------|
| 700   | 70005    | 4260     | 116 930,00 | 104 128,11 | 17 664,73    | 4 862,84                |
| 700   | 70005    | 4300     | 34 758,80  | 34 108,80  | 812,69       | 162,69                  |
| 700   | 70007    | 4300     | 26 500,00  | 26 471,36  | 2 040,67     | 2 012,03                |
| 750   | 75022    | 3030     | 289 674,00 | 287 141,00 | 24 329,00    | 21 796,00               |
| 754   | 75412    | 4300     | 13 552,00  | 13 551,22  | 85,80        | 85,02                   |
| 801   | 80101    | 3020     | 364 495,00 | 362 242,78 | 6 111,21     | 3 858,99                |
| 801   | 80101    | 4260     | 304 200,00 | 302 773,17 | 15 282,09    | 13 855,26               |
| 801   | 80101    | 4520     | 18 068,00  | 18 038,00  | 197,50       | 167,50                  |
| 801   | 80104    | 4260     | 118 000,00 | 111 090,27 | 16 687,13    | 9 777,40                |
| 801   | 80107    | 3020     | 26 261,00  | 26 233,90  | 536,68       | 509 ,58                 |

|     |       |      |            |            |            |           |
|-----|-------|------|------------|------------|------------|-----------|
| 801 | 80115 | 3020 | 110 826,00 | 110 802,21 | 2 682,11   | 2 658,32  |
| 801 | 80115 | 4260 | 78 560,00  | 78 159,30  | 8 287,43   | 7 886,73  |
| 801 | 80115 | 4300 | 51 753,00  | 51 516,39  | 581,67     | 345,06    |
| 801 | 80117 | 3020 | 22 277,00  | 22 191,22  | 567,75     | 481,97    |
| 801 | 80117 | 4260 | 31 820,00  | 31 622,71  | 2 772,89   | 2 575,60  |
| 801 | 80148 | 4260 | 7 100,00   | 7 100,00   | 2 404,52   | 2 404,52  |
| 801 | 80148 | 4410 | 7 705,00   | 7 695,56   | 92,00      | 82,56     |
| 801 | 80149 | 3020 | 10 184,00  | 10 183,04  | 255,78     | 254,82    |
| 801 | 80150 | 3020 | 18 482,17  | 18 369,00  | 591,43     | 478,26    |
| 801 | 80152 | 3020 | 7 098,00   | 7 062,16   | 180,56     | 144,72    |
| 900 | 90015 | 4260 | 576 576,22 | 518 688,76 | 109 784,24 | 51 896,78 |
| 921 | 92109 | 4260 | 78 904,26  | 65 923,17  | 16 105,83  | 3 124,74  |
| 926 | 92601 | 4260 | 90 296,65  | 78 793,19  | 15 921,29  | 4 417,83  |

W opinii Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie otrzymał Burmistrz od Rady Miejskiej w Zdunach.

7. Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych zrealizowano na poziomie 2,07% uzyskanych wpływów z podatku rolnego.
8. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych nie odbiegało od planu.
9. W sprawozdaniu Burmistrz poinformował, że zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi Gmina przekazała Związkowi Międzygminnemu „EKO SIÓDEMKA”.
10. W sprawozdaniu wskazano kwotę wykonanych dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska. Poinformowano, że: *„zrealizowane wydatki w omawianym zakresie poniesione zostały na zakup i nasadzenie roślin”*.
11. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 266.883,65 zł tj. 77,18% planu. Dochody z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym wykonano w kwocie 272.283,67 zł. Kwota planowanych w 2024 roku wydatków uwzględnia niewykorzystane środki z ww. opłat pochodzące z lat ubiegłych w wysokości 73.531,79 zł. W sprawozdaniu Burmistrz poinformował, że: *„W związku z faktem, iż w roku 2024 również nie wykorzystano wszystkich środków na działania w rozdziałach 85153 i 85154 – niezrealizowana kwota zwiększy plan wydatków do wykorzystania w planie roku 2025”*.

Skład Orzekający wskazuje na przepisy z art. 18<sup>2</sup> ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, ze zm.), zgodnie z którymi *„Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18<sup>1</sup> oraz dochody z opłat określonych w art. 11<sup>1</sup> wykorzystywane będą na realizację:*

*1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4<sup>1</sup> ust. 2,*

*2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4<sup>1</sup> ust. 2 - i nie mogą być przeznaczane na inne cele”*.

Z kolei na podstawie art. 9<sup>3</sup> ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9<sup>2</sup> ust. 11 i

21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Ponadto ww. środki mogą być przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich państwa, co wynika z przepisów art. 31a i art. 31b ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, ze zm.).

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (§ 0270 i § 0480), które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich należy zaplanować w przychodach budżetu bieżącego roku (w § 905) oraz przeznaczyć na cele określone w cytowanych wyżej przepisach.

III. Ponadto Skład Orzekający stwierdził:

- w załączniku nr 1 przedstawiającym stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich odnośnie przedsięwzięcia pn. *„Budowa kanalizacji sanitarnej dla miasta Zduny – uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta”* (poz.1.3.2.10) podano kwotę planu dla roku 2024 w wysokości 19.714,79 zł, natomiast w uchwale budżetowej (po zmianach) dla w/w przedsięwzięcia zaplanowano kwotę 7.995,00 zł,
- w załączniku nr 6 dotyczącym realizacji wydatków w ramach dotacji przekazanych z budżetu Gminy Zduny w 2024 r. wykazano w części dotacje celowe - dział 754, rozdział 75405 § 6170 - *Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych* w wysokości 12.500,00 zł.
- w załączniku nr 7 dotyczącym realizacji planu finansowego dla rachunków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w 2024 r. w części przedstawiającej wydatki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych dla przedsięwzięcia *„Budowa zaplecza socjalno-sanitarnego i trybuny na stadionie piłkarskim w Zdunach”* wykazano wykonanie w wysokości 4.100.000,00 zł, zamiast 410.100,00 zł.

IV. Przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2024 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 i art. 269 pkt 1 i 3 ustawy o finansach publicznych.

V. Przedłożona informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Zduny została opracowana, wg stanu na dzień 31.12.2024 r. i uwzględnia postanowienia art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Przewodnicząca  
Składu Orzekającego

*/-/ Małgorzata Łuczak*

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.